

politieke zaken belangrijker werden geacht dan militaire. De keizer liet toen een 'kabinet van nationale eenheid' vormen door een generaal en een admiraal: generaal Koeniaki Koiso, op dat moment Japans gouverneur-generaal van Korea, en admiraal Mitsoemasa Jonai. Hun werd door de keizer voorgehouden dat zij 'de bepalingen van de grondwet in het oog houden' moesten en dat zij moesten 'nalaten om, terwijl de natie de oorlog voortzet, de Sowjet-Unie tot oorlog te provoceren.'¹

Behalve dat een nieuw kabinet werd benoemd, werden ook de chef van de legerstaf en de chef van de marinestaf vervangen.

Koiso en Jonai brachten in de leiding van de staat een bescheiden wijziging aan: de Contactraad had steeds vergaderd in aanwezigheid van enkele hoge officieren van de departementen van oorlog en van marine en van de leger- en marinestaf. De betrekkelijke uitgebreidheid van het gezelschap had de openhartigheid bij de discussies geremd: de eigenlijke leden van de Contactraad hadden geweten dat elk standpunt dat zij innamen, spoedig aan buitenstaanders bekend zou worden — wie de indruk maakte, 'zwak' te zijn, was zijn leven niet zeker. Koiso en Jonai vervingen de Contactraad derhalve door een college dat, af en toe in aanwezigheid van de keizer, in klein comité zou bijeenkomen, de Opperste Oorlogsraad. Die raad bestond uit de minister-president (Koiso), de ministers van buitenlandse zaken (Sjigemitsoe), van oorlog en van marine (Jonai), de chef van de legerstaf en zijn collega van de marinestaf. 'In retrospect', aldus Irije,

*'the Supreme War Council did much to facilitate decision making, although, as earlier, the chiefs of staff continued to guard their secrets so that the prime minister and his civilian colleagues remained ignorant of crucial military developments.'*²

Op 19 augustus '44 hield de Opperste Oorlogsraad zijn eerste bijeenkomst. Ter tafel lag o.m. een rapport van het departement van bewapening hetwelk becijferde dat de scheepsruimte welke Japan nog bezat, gedaald was tot een derde van wat men bij het begin van de oorlog gehoopt had nog in de zomer van '44 te bezitten, en dat zich een verdere daling aftekende. Anders gezegd: de gehele basis van de Japanse oorlogsinspanning, die toch al veel te smal was, werd nog smaller. De Opperste Oorlogsraad bleef evenwel hopen dat aan de Verenigde Staten, welker strijdkrachten inmiddels ook de Carolinen veroverd hadden (behalve Truk dat zij, evenals Rabaul, lieten 'verdorren aan de tak'), bij de

¹ A.v. ² A.v., p. 178.